

สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

School Administrators' Competencies Affecting Excellence in School

Under Suphan Buri Primary Educational Service Area Office 2

กมลวรรณ สุขเกษม*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย**

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชญานา ยืนยาว***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาระดับความเป็นเลิศของสถานศึกษา และ 3) วิเคราะห์สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 291 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนกระจายตามขนาดของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย มีค่าความตรงด้านเนื้อหาระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 มีค่าความเที่ยงของแบบสอบถามด้านสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา เท่ากับ 0.93 และด้านความเป็นเลิศของสถานศึกษาเท่ากับ 0.87 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า

1. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ อยู่ในลำดับสูงสุด รองลงมาคือ การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม และการสื่อสารและการจูงใจ ตามลำดับ
2. ความเป็นเลิศของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย การวัดการวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ อยู่ในลำดับสูงสุด รองลงมาคือ การนำองค์กร การมุ่งเน้นผู้รับบริการ การมุ่งเน้นการปฏิบัติ การมุ่งเน้นบุคลากร และการวางแผนกลยุทธ์ ตามลำดับ
3. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย การทำงานเป็นทีม (X_4) การมีวิสัยทัศน์ (X_8) การสื่อสารและการจูงใจ (X_6) และ การพัฒนาตนเอง (X_3) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความเป็นเลิศของสถานศึกษา (Y_{tot}) โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 60.00

ABSTRACT

The research aimed to: 1) study level of school administrators' competencies 2) study level of the excellence of schools; and 3) analyze school administrators' competencies affecting schools' excellence. The samples were 291 teachers of public schools under suphanburi primary educational service area office 2,

คำสำคัญ : สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา, ความเป็นเลิศ, ประถมศึกษา

* ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

** , *** อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

derived by proportional stratified random sampling as distributed by province. The research instrument was a questionnaire constructed by the researcher with the content validity between 0.67–1.00, and the reliability of questionnaires in aspects of school administrators' competencies equal to 0.93. and schools' excellence to 0.87. Data were analyzed with percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression.

The findings of this research were as follows:

1. Overall and in specific aspects, school administrators' competencies were at a high level. These aspects were visioning, caring and developing others, achievement motivation, analytical and thinking, service mind, self-development, team work and communication and motivation, respectively.

2. Overall and in specific aspects, the excellence of schools was at the high level. These aspects were measurement, analysis and knowledge management, leadership, customers, operations, workforce, and strategy, respectively.

3. School administrators' competencies in aspects of communication & teamwork (X_4) visioning (X_8) communication and motivation (X_6) and self-development (X_3) together predicted level of the excellence of schools (Y_{tot}) at the percentage of 60.00.

Keywords : school administrators' competencies, excellence, primary education.

บทคัดย่อ

สังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี อย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดปัญหาและความซับซ้อนไม่สิ้นสุด การบริหารองค์กรจึงจำเป็นต้องอาศัยผู้ที่มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ ความสามารถ และคุณธรรม ในการดำเนินการ จึงจะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายที่คาดหวัง การพัฒนาผลการปฏิบัติงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทาง ด้วยการให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ห้บทบาท หน้าที่ และภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ดังนั้น จึงเป็นเหตุผลที่สำคัญว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถสูง เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคลากรหลักที่สำคัญของสถานศึกษาและเป็นผู้นำวิชาชีพที่จะต้องมีความรู้ ความสามารถและคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ (ธีระ รุณเจริญ, 2555, หน้า 7)

ดังนั้น สิ่งที่สำคัญทางการศึกษาของไทยในการพัฒนาคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา คือ การกำหนดมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา เพื่อเป็นข้อกำหนดคุณสมบัติด้านวิชาชีพ โดยกำหนดมาตรฐานความรู้ และประสบการณ์วิชาชีพมาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตนรวมทั้งจากการปฏิรูประบบราชการซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ได้นำแนวคิดของสมรรถนะมาใช้ในการบริหารบุคคลภาครัฐให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับทั้งสองเรื่องดังกล่าวส่วนการกำหนดสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษานั้น คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ได้กำหนดให้มีการประเมินสมรรถนะหลัก (core competency) และสมรรถนะประจำสายงาน (specific competency) (ธีระ รุณเจริญ, 2553, หน้า 89) ซึ่ง McClelland (1993 อ้างถึงใน ดนัยพัชร์ บุญญาธิ, 2556, หน้า 1) กล่าวว่า สมรรถนะมีบทบาทและความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรและองค์กรทุกประเภท กล่าวคือ ช่วยสนับสนุนวิสัยทัศน์ ภารกิจขององค์กรได้ และใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารงานด้านทรัพยากรมนุษย์ สถานศึกษานับเป็นหน่วยขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาที่สำคัญโดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแกนนำนอกจากนี้ในปัจจุบัน

สมรรถนะมีบทบาทและความสำคัญต่อการจัดการจัดการศึกษาและโรงเรียนถือเป็นหน่วยงานที่สำคัญที่สุดในการจัดการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา และกำหนดทิศทางการสำเร็จของสถานศึกษาให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ฉะนั้น ผู้บริหารจึงเป็นผู้ขับเคลื่อนในการทำงานพัฒนางานในสถานศึกษา ให้ก้าวไปข้างหน้าหรือหยุดอยู่กับที่ขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญอย่างยิ่งในการทำงาน ผู้บริหารจึงต้องมีสมรรถนะหลักในการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารไม่เพียงแต่มุ่งเน้นแต่ผลงานด้านการบริหารงานภายในสถานศึกษาให้ดีเด่นเพียงอย่างเดียว แต่ต้องมองบุคลากรภายในองค์กรของตนเองว่าเป็นเช่นไรมีความสุขในการทำงานหรือไม่อย่างไร ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานมีมากหรือน้อยเพียงใดตัวผู้บริหารไปสร้างภาวะกดดันให้กับครูหรือไม่ซึ่งเป็นหน้าที่ที่ผู้บริหารจะต้องสังเกตเห็นทุกเรื่องเพราะนี่คือสมรรถนะหลักที่อยู่ภายในตัวของผู้บริหาร

การศึกษาไทยได้มีความพยายามในการส่งเสริม ให้ก้าวสู่ความเป็นเลิศมาโดยลำดับ เช่น โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน โครงการโรงเรียนดีประจำตำบล โรงเรียนต้นแบบ โรงเรียนดีเด่นรางวัลพระราชทาน เป็นต้น โรงเรียนคุณภาพดังกล่าวมุ่งให้เกิดการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ มีความเป็นเลิศและเกิดความเสมอภาคในการให้บริการทางการศึกษาที่เท่าเทียมกันและได้มาตรฐาน (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2553, หน้า 59) ได้ส่งเสริมคุณภาพโดยจัดทำระบบบริหารจัดการคุณภาพในรูปแบบโรงเรียนมาตรฐานสากลซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นระบบที่สามารถพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศได้ ซึ่งระบบบริหารคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2552, หน้า 46-48) มาตรฐานสากลได้อิงแนวทางการดำเนินงานมาจากเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TQA) สถานศึกษาหรือโรงเรียนที่มีความเป็นเลิศนั้นจะต้องมี สังคม บรรยากาศ และสภาพสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้เป็น แหล่งการเรียนรู้ มีความพร้อมในด้านทรัพยากร วัสดุ เทคโนโลยี งบประมาณ และทรัพยากรบุคคล สามารถจัดการศึกษาได้อย่างดีและมีคุณภาพ ทั้งในด้านการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานกำหนด และได้รับการพัฒนาอย่างครบถ้วนทุกด้าน เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข ผู้บริหารโรงเรียนสามารถจัดการศึกษา สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน เป็นที่ชื่นชมของชุมชนซึ่งอัญชลี ประกายเกียรติ (2553, หน้า 4) ได้กล่าวถึง ระบบการบริหารคุณภาพของ Malcolm Baldrige มีการนำมาประยุกต์ใช้และให้การยอมรับอย่างกว้างขวาง เป็นรางวัลคุณภาพระดับชาติว่าเป็นแนวทางในการดำเนินการในการบริหารองค์กรที่มีคุณภาพ โดยที่มีภาครัฐที่ร่วมกันวิจัย ทบทวน ปรับปรุงเกณฑ์ทุกปี เพื่อสะท้อนต่อการปฏิบัติงานที่ดีที่สุด ในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ทำให้เห็นว่าการบริหารการศึกษาในปัจจุบันจำเป็นต้องบริหารแบบมุ่งเน้นความเป็นเลิศ เพื่อขับเคลื่อนการศึกษาไทยให้ทัดเทียมกับอารยะประเทศ ดังนั้นสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นเร่งด่วนในการมุ่งพัฒนาสมรรถนะขององค์กรสู่ความเป็นเลิศและสำหรับสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศอยู่แล้ว ได้ทราบระดับความเป็นเลิศของตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานสากลเพื่อนำไปพัฒนาให้เป็นเลิศยิ่งขึ้นไป

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอนของสถานศึกษาของรัฐจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพพรธบุรี เขต 2 ซึ่งผลการวิจัยจะนำไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์รวมทั้งเป็นแนวทางในการพัฒนาและเสริมสร้างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความสามารถ ในการดำเนินงานเพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพการบริหารสถานศึกษาไปสู่ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพที่ยอดเยี่ยมและมี ศักยภาพที่เป็นเลิศของสถานศึกษาต่อไป

คำถามการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ทำวิจัยได้กำหนดคำถามการวิจัยไว้ดังนี้

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) การบริการที่ดี 3) การพัฒนาตนเอง 4) การทำงานเป็นทีม 5) การคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ 6) การสื่อสารและการจูงใจ 7) การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร 8) การมีวิสัยทัศน์ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ได้หรือไม่

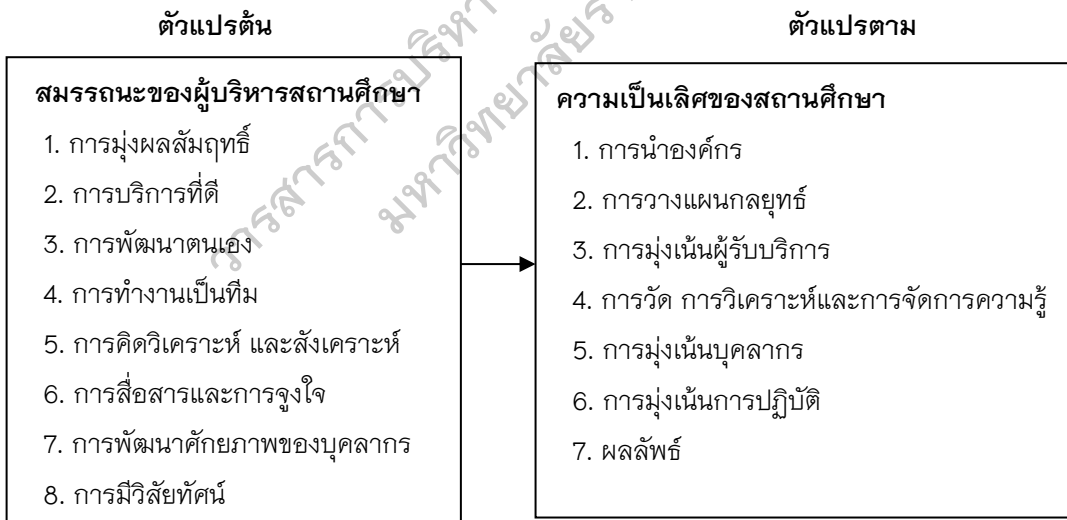
ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ทำวิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการทำวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี
3. ศึกษาปัจจัยการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยมีวิธีดำเนินการดังต่อไปนี้

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยประกอบด้วย ครูในสถานศึกษาของรัฐ จำนวน 1,194 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนของสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 291 คน ได้มาโดยใช้ตารางกำหนด ขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan, (1970, pp. 607-610 อ้างถึงใน จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย, 2557, หน้า 124) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (proportional stratified random sampling) โดยกระจายจำนวนตามที่ตั้งของอำเภอ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกการใช้เครื่องมือเป็นประเภทตามลักษณะของการดำเนินงาน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อความเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งปฏิบัติงานในสถานศึกษาของรัฐ ประสบการณ์ทำงาน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (checklist)

2. แบบสอบถามเกี่ยวกับสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักการของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และ สอบถามเกี่ยวกับความเป็นเลิศของสถานศึกษาของรัฐตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศไทย Thailand Quality Award (TQA) ปี 2559 -2560 ซึ่งมีลักษณะเป็น มาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) การกำหนดค่าคะแนนของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้กำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ทำหนังสือถึงสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมเพื่อขอความอนุเคราะห์ไปยังสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ในการขอความร่วมมือจากครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนของรัฐที่เป็นกลุ่มตอบแบบสอบถาม

2. ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามไปยังครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 291 คน

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนมาได้รับแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์กลับคืนจำนวน 291 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาเพื่อนำมาลงรหัสข้อมูลแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมาย โดยผู้วิจัยนำค่าเฉลี่ยไปเทียบเกณฑ์ขอบเขตของค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2556, หน้า 121) ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 สามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

1. ระดับสมรรถนะของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย โดยการมีวิสัยทัศน์ อยู่ในลำดับสูงสุด รองลงมา คือ การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม และการสื่อสารและการจูงใจ อยู่ในลำดับสุดท้ายตามลำดับ
2. ระดับความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเป็นเลิศของสถานศึกษามีระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย โดยการวัดการวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ อยู่ในลำดับสูงสุด รองลงมา คือ การนำองค์กร การมุ่งเน้นผู้รับบริการ การมุ่งเน้นการปฏิบัติ การมุ่งเน้นบุคลากร และการวางแผนกลยุทธ์ อยู่ในลำดับสุดท้าย ตามลำดับ
3. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 เรียงตามอิทธิพลจากมากไปน้อย คือ การทำงานเป็นทีม การมีวิสัยทัศน์ การสื่อสารและการจูงใจ และการพัฒนาตนเอง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความเป็นเลิศของสถานศึกษา โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 60.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยกล่าวถึงประเด็นสำคัญที่ค้นพบจากการศึกษาครั้งนี้ดังนี้

การวิจัยเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย โดยการมีวิสัยทัศน์ อยู่ในลำดับสูงสุด รองลงมา คือ การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม และการสื่อสารและการจูงใจ อยู่ในลำดับสุดท้าย ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีคุณลักษณะที่ดี มีความรู้ความสามารถมีทักษะ ในการพัฒนาสถานศึกษา และจัดการศึกษาให้บรรลุผลเป้าหมาย การนำนโยบายไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2552, หน้า 46-48) ได้กำหนดสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับสายผู้บริหาร โดยจำแนกเป็นสมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงาน ซึ่งสมรรถนะถือเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาการทำงานของบุคลากร อีกทั้งยังนำไปสู่การพัฒนาองค์การต่อไป สอดคล้องกับยุวดี จิตตโสภณา (2557, หน้า 57) ได้กล่าวว่า สมรรถนะ มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรและองค์กรเป็นอย่างมาก เพราะสมรรถนะมีประโยชน์ต่อตัวผู้ปฏิบัติงาน สมรรถนะจึงมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงาน สามารถนำมาคัดสรรบุคคลที่มีลักษณะดีทั้งความสามารถ และทักษะรวมถึงพฤติกรรมที่เหมาะสมกับงานเข้าไปปฏิบัติงานให้สำเร็จบรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริงสอดคล้องกับ

งานวิจัยของพินิจ แสงวัง (2555, หน้า 113) ได้ศึกษา สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การมีวิสัยทัศน์ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การทำงานเป็นทีม การพัฒนาตนเอง การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การสื่อสารและการจูงใจ การบริการที่ดีและการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ตามลำดับดังนี้ แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีสมรรถนะในการบริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการทำงาน มีประสบการณ์ สามารถพัฒนาสถานศึกษาในทุกๆ ด้าน ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้น พัฒนาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

2. จากผลการวิจัย พบว่า ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเป็นเลิศของสถานศึกษามีระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย โดยการวัดการวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ อยู่ในลำดับสูงสุด รองลงมาคือ การนำองค์กร การมุ่งเน้นผู้รับบริการ การมุ่งเน้นการปฏิบัติ การมุ่งเน้นบุคลากร และการวางแผนกลยุทธ์ อยู่ในลำดับสุดท้าย ตามลำดับดังนี้เพราะความเป็นเลิศของการบริหารจัดการของสถานศึกษา ซึ่งเป็นกรอบการประเมินระดับมาตรฐานสากลไปเปรียบเทียบกับระบบการบริหารจัดการของส่วนราชการ จะได้รับประโยชน์ในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การตรวจประเมินองค์กรด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ทราบว่าสถานศึกษาของตนยังมีจุดบกพร่องในเรื่องใดจึงสามารถกำหนดวิธีการและเป้าหมายที่ชัดเจนในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อปรับปรุงองค์การให้สมบูรณ์เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการดำเนินการของสถานศึกษา เพื่อยกระดับการบริหารจัดการศึกษาให้สามารถส่งมอบคุณค่าที่ดีขึ้นทั้งด้านการบริหารและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนซึ่งนับเป็นการตอบสนองต่อเป้าหมายของกระทรวงศึกษาธิการการบริหารจัดการดำเนินการของบริหารในสถานศึกษาผลให้มีความเป็นเลิศจะมีภาพลักษณ์ที่ดี ได้รับความนิยมชมชอบจากผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของสอดคล้องกับงานวิจัยของเกษศิริ กมล (2556, หน้า 117) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์การบริหารโรงเรียนเอกชนที่มีความเป็นเลิศในประเทศไทยตามเกณฑ์มาตรฐานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ Malcolm Baldrige ผลการวิจัยพบว่า ด้านกระบวนการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การนำองค์กร รองลงมาคือ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ และผลที่ได้จากการประเมินด้านผลลัพธ์จากการดำเนินการที่เป็นเลิศมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผลลัพธ์ด้านการนำองค์กรและการปกครอง รองลงมาคือ ผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ของนักเรียนและกระบวนการทำงาน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการมุ่งเน้นนักเรียนและผู้ปกครอง ดังนั้น แสดงให้เห็นว่า การบริหารจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพบริหารจัดการของสถานศึกษาโดยมีกระบวนการทำงานและผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดียิ่งขึ้น ซึ่งจะมีเกณฑ์การนำองค์กรเพื่อชี้ นำ กำกับดูแลองค์กร และทำให้องค์กรมีความยั่งยืน เกณฑ์การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์โดยจัดทำวัตถุประสงค์และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา และนำแผนเชิงยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ ปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ เกณฑ์การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสียเพื่อสร้างความผูกพันกับผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อความสำเร็จในการดำเนินการระยะยาว เกณฑ์การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ สถานศึกษาเลือกรวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูล รวมทั้งการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดกับสถานศึกษา เกณฑ์การมุ่งเน้นบุคลากรซึ่งสถานศึกษาภาครัฐมีการกำหนดขีดความสามารถ อัตรากำลังของครูและบุคลากรและการสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่นำไปสู่ผลการดำเนินงานที่ดี เกณฑ์การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ สถานศึกษามีวิธีในการออกแบบการจัดการในสถานศึกษา ปรับปรุงระบบงานและกระบวนการทำงาน เพื่อนำไปสร้างคุณค่าให้ผู้เรียน

และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ส่งผลให้สถานศึกษาประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งจะขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ อย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมตรงตามพันธกิจ วิสัยทัศน์ที่ได้ตั้งไว้ มุ่งเน้นการตอบสนองและสร้างความพึงพอใจ ตลอดจนความเชื่อถือไว้วางใจในการทำงานของสถานศึกษา มีผลลัพธ์ที่สะท้อนความสำเร็จของการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ รวมถึงส่งผลให้สถานศึกษาก้าวสู่ความเป็นเลิศก้าวสู่มาตรฐาน ในระดับสากลอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

3. จากผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 เรียงตามอิทธิพลจากมากไปน้อย คือ การทำงานเป็นทีม การมีวิสัยทัศน์ การสื่อสารและการจูงใจ และการพัฒนาตนเอง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความเป็นเลิศของสถานศึกษา โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 60.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความสามารถในการวางแผน การดำเนินงาน มีกระบวนการในการทำงาน ตั้งแต่การจัดสรรบุคลากร จัดสรรทรัพยากร การมอบหมายงาน การพัฒนาความก้าวหน้า การให้บริการ การร่วมกันวิเคราะห์และสังเคราะห์ การกำหนดเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของโรงเรียน โดยข้าราชการครูในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ส่งเสริมและสนับสนุนในการดำเนินงานต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิผลของโรงเรียน ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การจัดสรรทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพจนเกิดความสมดุล มีประสิทธิผลในการมอบหมายงานสอดคล้องกับงานวิจัยของพัศตินยา โกยสกุล (2555, หน้า 115-116) ได้ศึกษา เรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพ สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สมรรถนะด้านการสื่อสารและการจูงใจ สมรรถนะด้านการพัฒนาตนเอง สมรรถนะด้านการมีวิสัยทัศน์ สมรรถนะด้านการบริการที่ดี สมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีม สมรรถนะด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ สมรรถนะด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร และสมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ตามลำดับ 2) การดำเนินงานตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การดำเนินงานตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพด้านการจัดการศึกษา การดำเนินงานตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพด้านการเสริมความเข้มแข็งของสถานศึกษาและการดำเนินงานตามมาตรฐานด้านผลที่เกิดกับนักเรียน 3) สมรรถนะของผู้บริหารส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานสถานศึกษาคุณภาพสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารและสมรรถนะหลักของผู้บริหารด้านการพัฒนาตนเอง ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพ สังกัดกรุงเทพมหานครโดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษาและภารกิจของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย ต้องมีการพัฒนาตนเอง ทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ ประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริมความสามารถของบุคลากรในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิผลต่อสถานศึกษาและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษาต่อไป

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นสิ่งสำคัญในการนำพาให้สถานศึกษามีการพัฒนาและประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย โดยผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาตนเอง ปรับปรุงตนเองให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงาน เพิ่มพูนความรู้ ทักษะความชำนาญและประสิทธิภาพต่างๆ ปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบของตนอย่างมีประสิทธิภาพมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน มุ่งมั่นผลสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้อง ครบถ้วน ทั้งนี้ได้มีการกำหนดเป้าหมายไว้อย่างชัดเจน โดยมีการบริการที่ดีซึ่งผู้บริหารได้มีการนำข้อมูลความต้องการของผู้รับบริการมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อให้เกิดความรวดเร็ว ถูกต้อง เป็นที่พึงพอใจ และตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างทั่วถึงพัฒนาผู้เรียนให้มีความเหมาะสมโดยผู้บริหารสร้างความพึงพอใจในการทำงานของครู และครูก็ปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ ปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจจนบรรลุ

เป้าหมาย ส่งผลให้งานมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ และในด้านการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องมีการวางแผนในการใช้บุคลากรเพื่อดำเนินงานให้มีความเหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย รวมถึงจัดสรรทรัพยากรทุกด้านอย่างเหมาะสมให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ โดยนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ซึ่งนักเรียนได้รับการพัฒนาด้านการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย มีระดับความรู้ความสามารถและทักษะจากกระบวนการเรียนการสอน มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการแสดงออกในการปฏิบัติงาน สติปัญญา และจิตใจ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาสมรรถนะด้านการสื่อสารและการจูงใจโดยผู้บริหารสามารถสื่อสารให้บุคลากรมีความเข้าใจอย่างชัดเจนในการมอบหมายงานเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานที่ถูกต้อง และโน้มน้าว จูงใจให้บุคลากรร่วมปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ ส่งผลให้ผลจากการปฏิบัติงาน มีประสิทธิภาพ

1.2 สถานศึกษาควรมีการสนับสนุนความเป็นเลิศของสถานศึกษาในด้านการวางแผนกลยุทธ์ โดยผู้บริหารมีการวางแผนกลยุทธ์ที่ปฏิบัติได้จริงและการประเมินแผนงานตามรูปแบบที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมถึงการมุ่งเน้นบุคลากรในทุกด้านให้มีความเหมาะสม

1.3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญ มีการส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะด้านการสื่อสารและการจูงใจ การวิเคราะห์และสังเคราะห์ การพัฒนาตนเอง การมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการบริการที่ดี เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษามุ่งสู่ความเป็นเลิศ บรรลุจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อองค์ประกอบของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา

2.3 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

เกษศิริ กมล. (2556). การวิเคราะห์การบริหารโรงเรียนเอกชนที่มีความเป็นเลิศในประเทศไทยตามเกณฑ์มาตรฐานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ มัลคอล์ม บอลดริจ. ดุษฎีนิพนธ์ ค.ต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย. (2557). วิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา. นครปฐม: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

दनัยพัชร์ บุญญาธิ. (2556). สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครปฐม : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

ธีระ รุญเจริญ. (2553). การบริหารโรงเรียนในยุคปฏิรูปการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: แอล เทีย เพรส.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีทางสถิติสำหรับการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- พินิจ แสงวัง. (2555). *สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พัฒนียา โภยสกุล. (2556). *สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพสังกัดกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิสนุ พงศรี. (2554). *วิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ตำนานสุทธาคารพิมพ์.
- ยุวดี จิตตโสภณ. (2557). *สมรรถนะในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. ฉะเชิงเทรา : มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2552). *กฎหมายและหนังสือเวียน ก.ค.ศ.* กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2553). *คู่มือการกำหนดสมรรถนะในราชการพลเรือน: คู่มือสมรรถนะหลัก*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- อัญชลี ประกายเกียรติ. (2553). *การพัฒนากระบวนการบริหารคุณภาพภายในสำหรับสถานการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้เกณฑ์คุณภาพทางการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศของบัลเดวิดจ์เป็นฐาน*. ดุษฎีนิพนธ์ ค.ศ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- McClelland, D. C. (1975). *A competency model for human resource management specialists to be used in the delivery of the human resource management cycle*. Boston: Mcber.